

AMOK!

Yvan Alagbé satsaa laatuun

Sarjakuvafestivaaleilla vierailut Yvan Alagbé on toinen ranskalaisen Amok-kustantamon perustajajäsenistä. Amokilla on selvästi kuvataidelähtöinen linja eikä sillä ole aikomustakaan kasvaa pienkustantamosta suuremmaksi. Sarjainfo kysyi, mitä kustannustoimintaa tämä tämmöinen on.

Jukka Heiskanen

JH: Olivier Marbouef ja sinä perustitte Amokin vuonna 1994. Miksi katsoitte sen olevan tarpeellinen? Mikä tekee Amokista erilaisen kuin muut kustantamot?

YA: Talouskriisin alettua perinteiset kustantajat lähtivät hakemaan varmoja nakkeja. Sama trendi on jatkunut vieläkin. Niistä näkee, että ne yhä etsivät keinoja säilyä hengissä.

Suurten kustannustalojen ainoa toimintatapa tähtää taloudelliseen toimeentuloon. Jos on kannattavaa julkaista 40-luvun sarjakuvaa, niin sitten julkaistaan sitä – tai eroottista sarjakuvaa tai mangaa. Amok eroaa siinä, että se on elävä kustantaja, jonka tarkoituksena on julkaista kirjoja, joita ei voisi julkaista muuta kautta. Joten olemassaolon syy on aika selvä.

Amokin lähtökohta on erilainen myös siinä, että Amokin molemmat perustajat ovat myös sarjakuvataiteilijoita. Halusimme varmistaa, että saisimme töicämme julki. Isot talot toimivat siten, että ne eivät halua tehdä töitä sellaisten albumien kanssa, joiden menekin he epäilevät jäävän liian pieneksi. Ne haluavat panostaa sellaisten albumien markkinointiin, jotka menevät jo mukavasti kaupaksi. Niille on luonnollisesti palkitsevampaa nostaa myynti 30 000 kappaleesta 40 000 kappaleeseen kuin 2 000 kappaleesta 3 000 kappaleeseen. Pienet albumit jätetään kokonaan sivuun. Amokilla kaikki julkaisut ovat yhtä tärkeitä.

Ranskassa sarjakuvakulttuuri on arvostettua ja merkittävää, mutta samalla kaikki rakenteet ovat raskaita. Suomessa tuntuisi olevan helpompaa tehdä erilaista ja elävää pientä juttua, koska sarjakuvalla ei ole korkeakulttuurin rasitetta.

Amokin julkaisujen keskimääräinen painos on tuhat kappaletta, ja se myydään loppuun parissa vuodessa.

JH: Oma albumisi *Nègres jaunes* (Keltaiset neckerit) on menestynyt taloudellisesti parhaiten. Mistä se kertoo?

YA: Siinä kerrotaan algerialaissyntyisestä entisestä poliisista, joka oli Algerian sodan

aikana mennyt ranskalaisten puolelle. Sellaisia algerialaisia kutsuttiin nimellä harki. Sodan jälkeen Ranska ei välittänyt harkkeista vähääkään. Poliisi on nyt eläkkeellä, yksin, epätoivoinen. Hän ostaa itselleen ystäväyyttä kahdelta afrikkalaiselta salaa maahan tulleelta lupaamalla työluvan. Kerron ihmisistä, jotka ovat yhteiskunnan hylkiöitä ja joiden ainoa tapa saavuttaa ystäväyyttä on hankkia sitä hyödyn kautta.

JH: Mistä itse olet kotoisin?

YA: Sekä Olivier että minä olemme syntyneet Ranskassa. Isäni on kotoisin Beninistä, äitini on ranskalainen. Olivierin isä on Guadeloupesta ja äiti Ranskasta.

JH: Millainen merkitys sarjakuvalla Ranskan pohjoisafrikkalaisessa kulttuurissa?

YA: Sarjakuvalla ei juurikaan ole merkitystä esikaupunkien pohjoisafrikkalaisille nuorille eivätkä he etsi sellaisia sarjakuvia, jotka koskettaisivat varsinaisesti heitä. Ranskalainen kulttuuri on yhdenmukaista ja kaikille samaa taustasta riippumatta. Eikä minullakaan ole tarkoitus olla kasvattava tai tehdä mitään ernistä sarjakuvaa.

JH: 70-luvulla Ranska oli sarjakuvan taiteellisen kehityksen kärkimaita Bilaleineen ja Tardeineen. Olisiko Ranska taas joskus taiteellisen kehityksen kärkipäässä?

YA: Tardilla ja Bilalilla ei ihan totta nykyisin olisi paljon mahdollisuuksia päästä julkaisuiksi, paitsi pienissä kustantamoissa. L'Association on hyvä esimerkki pienestä ja merkittävästä kustantamosta, joka voi hyvin. Suuret voivat taas nykyään huonosti.

Amok puolestaan ei ole kovin hyvä strategi, vaan omat mieltymykset ohjaavat julkaisupäätöksiämme. Meillä ei ole edes aikomusta suuremmaksi kuin nyt, jotta voimme tehdä kaiken mahdollisimman hyvin, henkilökohtaisella tasolla – jokaisesta julkaisusta tulee uniikkityö, jonka takana voi seisoa sataprosenttisesti. ○